

RIKTLINJE FÖR

DONATIONSSTIFTELSE

STYRANDE DOKUMENT	
Dokumenttitel	Riktlinjer för donationsstiftelser
Diarienummer	KK17/816
Kategori av styrdokument	Normerande
Fastställd av	Kommunstyrelsen
Beslutsdatum	2017-12-18
Giltighetstid	*
Omfattar	*
Dokumentansvarig	*
Uppföljning	*

* Uppgift saknades i beslutat styrdokument vid tid för redaktionell revidering.

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT	
Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	ALLMÄNT.....	1
2	FÖRVALTNING.....	2
3	ÖVERGRIPANDE OM ANSVARET FÖR FÖRVALTNINGEN.....	2
4	EKONOMISK FÖRVALTNING.....	3
5	ALLMÄN FÖRVALTNING.....	4
6	FÖRVALTNINGSERSÄTTNING	5
7	TILLSYN.....	5
8	VAL AV REVISOR.....	6
9	PLACERINGSFÖRESKRIFTER OCH FÖRVALTNINGSPRINCIPER.....	6
10	ÄNDRINGSHISTORIK.....	7

1 ALLMÄNT

Bestämmelserna i Stiftelselagen (1994:1220) tillämpas vid kommunens förvaltning av stiftelser.

En stiftelse bildas genom att egendom enligt förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål. Stiftelsens egendom ska anses vara avskild när den har tagits om hand av någon som har åtagit sig att förvalta den i enlighet med stiftelseförordnandet.

När kommunstyrelsen tar emot en stiftelse åtar man sig att dels förvalta stiftelsen i enlighet med stiftelseförordnandet, dels att förvalta den i enlighet med stiftelselagen. Därför bör kommunstyrelsen, innan stiftelsen tas emot, klarlägga konsekvenserna av stiftelseförordnandets villkor.

Enligt 2 kap. 2 § stiftelselagen är det alltid kommunstyrelsen som är förvaltare för donationsstiftelser. Detta gäller oavsett om stiftelseförordnandet anger något annat eller om donationen tagits emot av annan än kommunstyrelsen. Enskilda nämnder har inte rätt att ta emot donationer.

Stiftelseförordnandet, viljeförklaringen, skall vara skriftligt och undertecknat av stiftaren/stiftarna. Av stiftelseförordnandet ska framgå stiftelsens ändamål och vilken egendom som stiftaren har tänkt sig att tillskjuta. En fullständig ändamålsbenämning bör innefatta:

- Syfte, inom vilket område stiftelsen skall verka eller vad den skall verka för.
- Verksamhetsföremål, hur stiftelsen skall främja sitt syfte.
- Destinatärskrets, vilka som skall få ta del av stiftelsens medel

Om donator i sin livstid vill överlämna en donation som har ett ändamål som ligger nära en befintlig samstiftelse, bör kommunfullmäktige föreslå donatorn att donationen får läggas till denna samstiftelse.

Om syftet med en ny stiftelse är att tillgodose ändamål som inte ligger inom kommunens kompetensområde bör kommunstyrelsen avstå från att ta emot stiftelsen. Kommunstyrelsen bör även avstå att ta emot stiftelser vars kapital understiger en och halv miljon kronor.

2 FÖRVALTNING

Sedan en stiftelse mottagits är det kommunstyrelsen som – inom ramen för de villkor som angivits i respektive stiftelseförordnande – utövar de rättsliga befogenheter med avseende på egendomen eller vad som trätt i dess ställe.

Föreskrifterna i stiftelseförordnandet skall följas vid förvaltningen av stiftelsens angelägenheter, om inte föreskrifterna strider mot någon bestämmelse i Stiftelselagen.

När åtagandet görs av en juridisk person, dvs. Nyköpings kommun, föreligger **anknuten förvaltning**.

Den juridiska personen är stiftelsens förvaltare och svarar för att föreskrifterna i stiftelseförordnandet följs. I en kommun är det **kommunstyrelsen** som i egenskap av förvaltarens högsta verkställande organ (enligt lagstiftarens mening) är **stiftelsens förvaltare**.

De principer för riskhantering samt det system för intern kontroll och rapportering som tillämpas för kommunens finansförvaltning skall också tillämpas för förvaltningen av stiftelsemedel.

3 ÖVERGRIPANDE OM ANSVARET FÖR FÖRVALTNINGEN

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för stiftelsernas förvaltning och att stiftelserna följer föreskrifterna i stiftelseförordnandet samt Stiftelselagen.

Kommunstyrelsen beslutar om ansökan om permutation.

Ekonomiavdelningen har på uppdrag av Kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för stiftelseförvaltningen i övrigt.

Ekonomiavdelningen svarar för att stiftelsen fullgör sin bokföringsskyldighet m.m. enligt bokföringslagen (1999:1078) och att stiftelseförordnandet och övriga handlingar avseende stiftelsen förvaras på ett ordnat och betryggande sätt.

Stiftelser som är bokföringsskyldiga är i regel skyldiga att upprätta årsredovisning enligt reglerna i årsredovisningslag (1995:1554). Undantagna är stiftelser vars tillgångar uteslutande får användas till förmån för medlemmar av en eller vissa släkter (så kallade familjestiftelser) och som är bokföringsskyldiga endast på grund av att tillgångarnas värde överstiger en och en halv miljon kronor. Dessa stiftelser behöver inte upprätta årsredovisning.

En stiftelse är bokföringsskyldig om tillgångarna överstiger en och en halv miljon kronor (försäljningsvärde, taxeringsvärde).

Stiftelse som inte är bokföringsskyldig ska upprätta en sammanställning enligt 3 kap. 2 § stiftelselagen. Av sammanställningen ska framgå tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut samt inkomster och utgifter under räkenskapsåret. I sammanställningen ska även anges värdet av stiftelsens tillgångar vid räkenskapsårets slut.

Årsredovisningar och sammanställningar enligt 3 kap. 2 § stiftelselagen ska årligen godkännas av ekonomiavdelningen.

Ekonomiavdelningen ska årligen upprätta en redogörelse över stiftelseförvaltningen föregående år som ska underställas Kommunstyrelsen för godkännande.

4 EKONOMISK FÖRVALTNING

Kapitalförvaltningen skall tjäna två syften:

- Att uppfylla skyldigheterna mot donatorerna och de destinatärer de har velat sörja för genom sin donation.
- Att donatorer kan känna sig övertygade om att deras donation tas väl om hand och placeras i enlighet med stiftelselagens bestämmelser.

På uppdrag av kommunstyrelsen handhar ekonomiavdelningen den ekonomiska förvaltningen för samtliga stiftelser. Uppdraget omfattar:

- Löpande förvaltning

Ekonomiavdelningen ska sköta den löpande förvaltningen enligt kommunstyrelsens riktlinjer och anvisningar. Ekonomiavdelningen ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att stiftelsernas bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen skall skötas på ett betryggande sätt.

- Löpande redovisning samt upprättande av bokslut och årsredovisning.

Varje stiftelses räkenskaper ska särredovisas. Stiftelsemedel får på intet sätt sammanblandas med kommunala medel. Redovisning sker med beaktande av bokföringslagen samt god redovisningssed. Årsredovisningar upprättas i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

- Medelsförvaltning

För stiftelsernas medelsförvaltning får så kallad samförvaltning tillämpas, såvida inte donator meddelat föreskrift om enskild placering. Den gemensamma avkastningen fördelas proportionellt i förhållande till stiftelsens andel av den totala förmögenheten. Vid placering av stiftelsernas kapital gäller stiftelselagens föreskrifter samt den placeringspolicy som kommunstyrelsen fastställt. Om diskretionär förvaltning tillämpas bör en upphandling ske och avtal upprättas med vald värdepappersförvaltare.

- Deklarationer och redovisning till Länsstyrelse

Ekonomiavdelningen bevakar frågor om skattebefrielse, jämkning etc. för samtliga stiftelser. Vidare ansvarar man för att inkomstdeklarationer och årsredovisningar lämnas in till respektive myndighet inom föreskriven tid.

5 ALLMÄN FÖRVALTNING

Den allmänna förvaltningen omfattar ansvar för att den tillgängliga avkastningen används i enlighet med donatorers intentioner. Därvid ställs höga krav på att finna personer som uppfyller villkoren i bestämmelserna.

Förvaltarens handläggning av stiftelsens angelägenheter skall ske med tillämpning av de föreskrifter som stiftelseförordnandet och Stiftelselagen innehåller. Det regelsystem som normalt gäller för handläggningen av kommunens angelägenheter, dvs. kommunallagen, är inte tillämpligt vid hanteringen av stiftelserna.

En förvaltare kan hantera förvaltningen av ett stort antal avkastningsstiftelser. Det högsta verkställande organet (kommunstyrelsen) har i sådana fall ansetts ha rätt att delegera sina beslutsbefogenheter till ett inom förvaltaren befintligt organ eller ett organ som inrättas just för förvaltningen av stiftelserna.

Kommunstyrelsen kan till enhetschef ekonomi inom DSO och BUK, Verksamhetsansvarig Fritid eller till annan tjänsteman delegera/ge i uppdrag att för utpekade stiftelser hantera följande uppgifter:

- Information till allmänheten, särskild målgrupp etc. om möjligheten att erhålla bidrag ur stiftelse.
- Information till personer som arbetar med "lämpliga destinatärer" om befintliga bidragsmöjligheter (t ex socialarbetare, diakoner, kuratorer, servicehuschefer, lärare).
- Administration av ansökningar.
- Beredning och beslut om utdelning i enlighet med stiftelseförordnande.
- Ekonomiavdelningen ska informeras om det föreligger svårigheter med att hitta destinatärer eller om den av annan anledning inte är möjligt att uppfylla villkoren genom att dela ut den tillgängliga avkastningen.

I de fall kommunstyrelsen överlåter uppdrag avseende förvaltning av stiftelser ställs följande krav på uppdragstagarna:

- Det ska finnas rutiner för administration och handläggning.
- Protokoll ska föras över de beslut som fattas rörande stiftelsen.
- Protokollet ska undertecknas av den som har varit protokollförare. Fattas beslut vid ett sammanträde, ska protokollet justeras av ordföranden, om denne inte har fört protokollet.
- Återrapportering till ekonomiavdelningen avseende de beslut som fattats ska ske kvartalsvis.
- De ovan utpekade funktionerna har rätt att vidaredelegera uppgifter enligt ovan. En sådan vidaredelegation ska dokumenteras.

Det ankommer på ekonomiavdelningen att i anslutning till att respektive stiftelses redovisning avslutas årligen meddela berörd division vilket disponibelt belopp som är tillgängligt för utdelning. Vidare ankommer det på ekonomiavdelningen att i övrigt vara divisionerna behjälplig i förvaltningsfrågor liksom att för kommunstyrelsens räkning fortlöpande följa upp att disponibla medel används.

En stiftelse är i princip skattebefriad om dess ändamål är att främja vård och uppfostran av barn, stödja undervisning och utbildning, utöva hjälpverksamhet bland behövande, främja vetenskaplig forskning eller stärka rikets försvar. Om detta inte sker förfaller skattebefrielsen. Enligt praxis skall minst 80 % av nettoavkastningen (enligt skattemyndigheten) under en femårsperiod användas. Ekonomiavdelningen ansvarar för den löpande uppföljningen och håller reda på hur stor del av den löpande avkastningen som delats ut.

6 FÖRVALTNINGSERSÄTTNING

Kommunens kostnad för stiftelsernas förvaltning får bestridas av stiftelsemedel. En årlig avgift om 8 000 kr får i efterskott tas ut av respektive stiftelse. I undantagsfall kan annan avgift fastställas.

7 TILLSYN

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Samtliga stiftelser ska vara registrerade hos Länsstyrelsen.

Räkenskaperna för samtliga stiftelser förvaltade av Nyköpings kommun ska sammanställas årligen och skickas in till Länsstyrelsen senast sex månader efter räkenskapsårets slut, dvs. den 30 juni.

8 VAL AV REVISOR

Varje stiftelse ska ha minst en revisor. Revisor utses av kommunstyrelsen såvida inte annat anges i donationsföreskrifterna. I 4 kap. stiftelselagen finns bestämmelser om när det krävs att revisor är auktoriserad. Detta är bl.a. fallet för stiftelser som är skyldiga att upprätta årsredovisning. Av ekonomiska och administrativa skäl kan samma revisor väljas för flera stiftelser.

Revisorerna ska i den omfattning som följer av god revisionssed granska stiftelsens räkenskaper, årsredovisning, årsbokslut, styrelsens förvaltning samt att testators vilja uppfylls.

Revisorerna ska avge revisionsberättelser för stiftelserna för varje räkenskapsår.

9 PLACERINGSFÖRESKRIFTER OCH FÖRVALTNINGSPRINCIPER.

Placering av stiftelserna medel ska göras i enlighet med vad som anges i kommunens finanspolicy.

10 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum